1961 চনৰ ধাৰা 10ৰ ৰেহাইৰ সৈতে জড়িত প্ৰায় 140টা দফা, 90 টা ব্যাখ্যা আৰু 134টা চৰ্তৰ সৈতে অতি জটিল হৈ পৰিছিল। 2025 চনৰ আইনখনত ৰেহাই [exemption] সম্পৰ্কীয় সকলো বিধান স্পষ্টতাৰ বাবে ছটা পৃথক সূচীত [Schedule] পুনৰ্গঠন কৰা হৈছে।

প্ৰাসংগিক ৰেহাইসমূহ [exemption]এতিয়া তাৰ নিজস্ব বিষয়-শ্ৰেণীৰ অধীনত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে-যেনে, বেতন-সম্পৰ্কীয় ৰেহাই সমূহ বেতন-সম্পৰ্কীয় ধাৰাতেই, আৰু ন্যাস-সম্পৰ্কীয় ৰেহাইৰ বিধানসমূহ এন পি অ'ৰ বিধানসমূহত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

(v) বেতন-সম্পৰ্কীয় বিধানসমূহ

বেতন-সম্পৰ্কীয় সকলো বিধান একে শাখাতে একত্ৰিত কৰা হৈছে। আয়কৰ আইন, 1961-ৰ ধাৰা 10-ত পোৱা অৱসৰকালীন ভাত্তা, বেতনছুটী, পেঞ্চনৰ লাভ, ভিআৰএছৰ ক্ষতিপূৰ্ণ আৰু ব্যয়সংকোচনৰ ক্ষতিপূৰণৰ দৰে কৰ্তনসমূহ এতিয়া সহজ বুজাবুজিৰ বাবে আয়কৰ আইন, 2025ৰ বেতন শীৰ্ষক বিষয়ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

4. ধাৰা আৰু শব্দসংখ্যা কিমান হ্ৰাস কৰা হৈছে?

মাপ পদ্ধতি	আয়কৰ আইন, 1961	আয়কৰ আইন, 2025
অধ্যায়	47	23
ধাৰা	819	536
মুঠ শব্দৰ সংখ্যা (প্ৰায়)	5,12,000	2,60,000
চৰ্ত আঁতৰোৱা হৈছে	1,200	—
ব্যাখ্যা আঁতৰ কৰা হৈছে (প্ৰায়)	900	—

5. বৰ্তমানৰ অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতা সমূহ কেনেদৰে সুৰক্ষিত ৰখা হৈছে?

বৰ্তমানৰ সকলো অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতাসমূহ আয়কৰ আইন, 2025 ৰ ধাৰা 536 ৰ "প্ৰত্যাহাৰ আৰু সংৰক্ষণ" বিধান অধীনত সম্পূৰ্ণভাৱে সুৰক্ষিত। লগতে, ধাৰা 535 এ সমস্যা সমাধানৰ ব্যৱস্থা প্ৰদান কৰিছে, যাৰ জৰিয়তে নতুন আইন সুচলভাৱে প্ৰয়োগ কৰাত দিশ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিব পৰা যায়।

6. আয়কৰ আইন, 2025 ত ধাৰাৰ সংখ্যা সলনি হৈছে নেকি?

হয়। 1961 ৰ আইনত একাধিক ধাৰা ধাৰাবাহিকভাৱে অন্তৰ্ভুক্ত আছিল—উদাহৰণস্বৰূপে, ধাৰা 115A পৰা 115W M লৈ, এই ধাৰাসমূহে প্ৰায় 100 ধাৰা “115” সংখ্যাৰ অধীনত সংযুক্ত কৰিছিল।যাৰ ফলত ধাৰা নম্বৰকৰণ জটিল আৰু কেতিয়াবা

বিভ্ৰান্তিকৰ হৈছিল।

ইয়াৰ বিপৰীতে, আয়কৰ আইন, 2025 ত স্বতন্ত্ৰ ধাৰা ব্যৱহাৰ কৰি অধিক পোনপটীয়া পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে । 536 ধাৰাৰ প্ৰতিটোৰে একোটা একক আৰু স্বতন্ত্ৰ নম্বৰ আছে, যাৰ ফলত বৰ্ধিত শৃংখলাৰ প্ৰয়োজনীয়তা নাইকিয়া কৰা হৈছে আৰু স্পষ্টতা আৰু উল্লেখৰ সহজতা বৃদ্ধি পাইছে।

7. মূল্যায়ন অধিকাৰীৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি হৈছে নেকি?

নহয়। মূল্যায়ন অধিকাৰীৰ ক্ষমতা অপৰিৱৰ্তিত হৈ আছে। 2025 আইন মূলতঃ প্ৰক্ৰিয়াগত সৰলতা, আইনী নিশ্চয়তা আৰু পদ্ধতিগত স্পষ্টতাৰ ওপৰত কেন্দ্ৰিত। কোনো সলনি থাকিলে, সেইবোৰ কেৱল ব্যাখ্যানমূলকহে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা কৰ্তৃত্ব বা ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰা হোৱা নাই।

8. আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অভিজ্ঞতাৰ কথা বিৱেচনা কৰা হৈছে নেকি?

হয়। যুক্তৰাষ্ট্ৰ, আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু অষ্ট্ৰেলিয়াৰ টেক্স আইন অধ্যয়ন কৰা হৈছে। এই দেশসমূহে সৰল ভাষা ব্যৱহাৰ কৰাৰ গুৰুত্ব দিছিল। তাৰ ফলস্বৰূপে আয়কৰ বিধি সমূহ যথেষ্ট দীঘলীয়া হৈ পৰিল। ভাৰতীয় পদ্ধতিয়ে সফলতা আৰু ক্ৰটিসমূহৰ পৰা শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি সৰলতা আৰু সংক্ষিপ্ততাৰ মাজত এক ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰিছে।

9. পুৰণি আৰু নতুন ধাৰাৰ তুলনামূলক তালিকা উপলব্ধ আছে নেকি?

হয়। আয়কৰ আইন 1961 ৰ ধাৰাসমূহৰ সৈতে আয়কৰ আইন, 2025-ৰ সংশ্লিষ্ট ধাৰাসমূহৰ তুলনামূলক এখন তালিকা বিভাগীয় চৰকাৰী ৱেবছাইট: www.incometaxindia.gov.in ত উপলব্ধ কৰা হৈছে। এই তালিকাই কৰদাতা, পেচাদাৰী ব্যক্তি আৰু প্ৰশাসকসকলক নতুন আইন অধীনত মিল থকা সংশ্লিষ্ট বিধানসমূহ চিনাক্ত কৰাত সহায় কৰে।

10. আয়কৰ আইন, 2025 ৰ কাৰ্যকৰী তাৰিখ কি?

আয়কৰ আইন, 2025, 1 এপ্ৰিল, 2026 ৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব। কিন্তু 1 এপ্ৰিল, 2026 ৰ পূৰ্বৰ কৰ বৰ্ষৰ ক্ষেত্ৰত (য'ত সম্পৰ্কীয় তদন্ত, জাননী, মূল্যায়ন, পুনৰ মূল্যায়ন, শুধৰণি, জৰিমনা, প্ৰসংগ, পুনৰীক্ষণ আৰু আপীলকে ধৰি) 1961 আইন প্ৰযোজ্য থাকিব।

2025 আয়কৰ আইন, 2026-27 কৰ বৰ্ষৰ পৰা প্ৰযোজ্য হ'ব । আনহাতে আয়কৰ আইন, 1961, কৰ বৰ্ষ 2025-26 আৰু তাৰ পূৰ্বৰ কৰ বৰ্ষসমূহৰ বাবে প্ৰযোজ্য হৈ থাকিব।

11. আয়কৰ নিয়ম আৰু প্ৰ-পত্ৰসমূহো সৰল কৰা হ'ব নেকি?

হয়। আয়কৰ নিয়ম আৰু প্ৰ-পত্ৰসমূহৰ বৰ্তমান এক ব্যাপক সৰলীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া চলি আছে। 2026 চনৰ ১ এপ্ৰিলৰ পৰা আয়কৰ আইন, 2025 বলবৎ হোৱাৰ সময়লৈকে নতুনকৈ সৰলীকৃত নিয়ম আৰু সংশোধিত প্ৰ-পত্ৰসমূহো কাৰ্যকৰী কৰা হ'ব, যাৰ ফলত সমগ্ৰ প্ৰত্যক্ষ কৰ প্ৰশাসনত সামঞ্জস্য আৰু সহজে মানি চলাটো নিশ্চিত কৰি তুলিব।

12. "সংবাদ" অধিবেশনৰ QR কোড :

অংশীদাৰসকলৰ সুবিধাৰ বাবে আয়কৰ আইন, 2025-ৰ খচৰা প্ৰস্তুতৰ লগত জড়িত বিষয়াৰ সৈতে "সংবাদ" অধিবেশনৰ লিংকৰ QR ক'ড তলত দিয়া হৈছে।

পসংবাদৰ
QR কোড

মাৰ্চ, 2026

আয়কৰ সঞ্চালকালয়

(জনসংযোগ, প্ৰকাশন আৰু প্ৰচাৰ)
ষষ্ঠ মহলা, ময়ুৰ ভৱন,ক'নাট চাৰ্কাছ, নতুন দিল্লী - 110001

@incometaxindiaofficial @incometaxindia.official @Income Tax India
@IncomeTaxIndia @Income Tax India Official

ঘোষণা: এই প্ৰচাৰপত্ৰিকাখনক আইনৰ সবিশেষ বিবৃতি বুলি ধৰিব নালাগে। সবিশেষৰ বাবে সদায় আইন আৰু নিয়মৰ প্ৰাসংগিক বিধানসমূহৰ উল্লেখ কৰা উচিত

www.incometaxindia.gov.in

আয়কৰ বিভাগ
কেন্দ্ৰীয় প্ৰত্যক্ষ কৰ ব'ৰ্ড

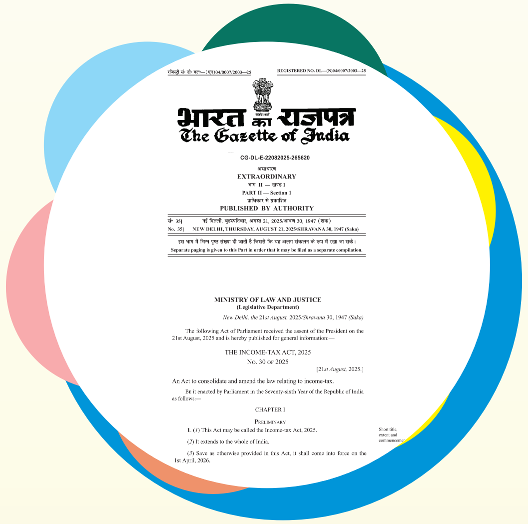
रजिस्ट्री सं॰ डी॰ एल॰—(एन)04/0007/2003—25 REGISTERED NO. DL—(N)04/0007/2003—25

भारत का राजपत्र
The Gazette of India

CG-DL-E-22082025-265620

असाधारण
EXTRAORDINARY
भाग II — खण्ड 1
PART II — Section 1
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं॰ 35] नई दिल्ली, बृहस्पतिवार, अगस्त 21, 2025/श्रावण 30, 1947 (शक)
No. 35] NEW DELHI, THURSDAY, AUGUST 21, 2025/SHRAVANA 30, 1947 (Saka)

इस भाग में भिन्न पृष्ठ संख्या दी जाती है जिससे कि यह अलग संकलन के रूप में रखा जा सके।
Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a separate compilation.

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(Legislative Department)

New Delhi, the 21st August, 2025/Shravana 30, 1947 (Saka)

The following Act of Parliament received the assent of the President on the 21st August, 2025 and is hereby published for general information:—

THE INCOME-TAX ACT, 2025
No. 30 of 2025
[21st August, 2025.]

An Act to consolidate and amend the law relating to income-tax.

Be it enacted by Parliament in the Seventy-sixth Year of the Republic of India as follows:—

CHAPTER I
PRELIMINARY

1. (1) This Act may be called the Income-tax Act, 2025.

(2) It extends to the whole of India.

(3) Save as otherwise provided in this Act, it shall come into force on the 1st April, 2026.

Short title, extent and commencement.

নতুন আয়কৰ আইন, 2025ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ

স্কেন কৰক
ডাউনলোড
কৰক হাঁহক

1. আয়কৰ আইন, 2025 কিয় প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছে?

আয়কৰ আইন 1961-ৰ কাৰ্যকৰী 1 এপ্ৰিল, 1962-ত কৰা হৈছে, য'ত প্ৰথমে 298টা ধাৰা সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছিল। বিগত ছয় দশকত,ধাৰাবাহিক বিত্ত আইন আৰু 19খন নিৰ্দিষ্ট কৰ আইন (সংশোধনী) বিধেয়কৰ জৰিয়তে ইয়াৰ সঘন আৰু ব্যাপক সংশোধনী কৰা হয়। ফলস্বৰূপে, আইনখন অসংখ্য চৰ্ত আৰু ব্যাখ্যাৰ সৈতে 819টা ধাৰালৈ প্ৰসাৰিত হৈ পৰে।

আয়কৰ আইন, 1961-ৰ ভাষা সময়ৰ লগে লগে ক্ৰমান্বয়ে জটিল আৰু আইনী শব্দৰে ভৰপূৰ হৈ পৰিল, যিটো কেৱল আইনী পেচাদাৰী, ন্যায়াধীশ আৰু চাৰ্টাৰ্ড একাউণ্টেণ্টসকলেহে বুজি পোৱা ধৰণৰ হৈ পৰে। কেইবাটাও পুৰণি ধাৰা ৰখা হৈছিল, যাৰ ফলত আইনখন বেছি ডাঙৰ আৰু ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কঠিন হৈ পৰিছিল। এই পৰ্যন্ত হোৱা সংশোধন, ওপৰা-উপৰি হোৱা ধাৰা, আৰু অনাৱশ্যক পুনৰাবৃত্তিয়ে গাঁথনিটোক অধিক জটিল কৰি তুলিছিল।

আয়কৰ আইনখনক অধিক সংক্ষিপ্ত আৰু সহজে বুজিব পৰাকৈ গঢ়ি তুলিবলৈ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰীয়ে 23 জুলাই 2024 তাৰিখে বাজেট ভাষণৰ সময়ত আয়কৰ আইন, 1961-ৰ এটা বিস্তৃত পৰ্যালোচনাৰ কথা ঘোষণা কৰে, আৰু ছয় মাহৰ ভিতৰত এই অনুশীলন সম্পূৰ্ণ কৰাৰ লক্ষ্য স্থিৰ কৰে। এই পদক্ষেপৰ লক্ষ্য আছিল অধিক কৰ নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰা, বিবাদ আৰু মোকদ্দমা হ্ৰাস কৰা আৰু আইনখন সৰল কৰা। সেই অনুসৰি নতুন আয়কৰ আইন, 2025-ৰ খচৰা প্ৰস্তুতৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হ'ল।

2. আয়কৰ আইন, 2025-ত নতুন নীতি-সংক্ৰান্ত কোনো পৰিৱৰ্তন অনা হৈছে নেকি?

আয়কৰ আইন, 2025-ত কোনো উল্লেখযোগ্য নতুন নীতি-সংক্ৰান্ত পৰিৱৰ্তন কৰা হোৱা নাই। যোৱা দশকত বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ নীতি পৰিৱৰ্তন আৰু কৰ হাৰৰ যুক্তিসংগতকৰণ কৰা হৈছে, সেইবোৰ অব্যাহত ৰাখি বুলি নতুন আইনখন গঢ়া হৈছে।

আয়কৰ আইন, 1961ৰ অধীনত বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ সংস্কাৰ কৰা হৈছিল, যেনে—

- হস্তান্তৰ মূল্যায়ন নিয়ম,
- অগ্ৰিম মূল্যায়ন চুক্তি (APA),
- জেনেৰেল এন্টি-অভংডেন্স ৰুল (GAAR),

- কাৰ্য্যকৰী স্থানৰ ব্যৱস্থাপনা (POEM),
- ফেচলেছ এছেচমেন্ট আৰু ফেচলেচ এপীল

বিভিন্ন উদগনিমূলক বিধান (incentive provisions) যোগ কৰা হৈছিল—

- ধাৰা 80HHC (ৰপ্তানি),
- ধাৰা 80IA (গাঁথনি),
- ধাৰা 10A, 10AA, 80HHE (ছফটৱেৰ ৰপ্তানি),
- ধাৰা 80IAC (ষ্টাৰ্ট-আপ)।

এই সৰলীকৰণৰ অনুশীলনৰ মূল লক্ষ্য কেৱল নতুন নীতি পৰিৱৰ্তন কৰাই নহয়, বৰঞ্চ আইনত থকা বৰ্তমানৰ ধাৰাবোৰ সহজ কৰা, একত্ৰিত কৰা, অনাৱশ্যক জটিলতা আঁতৰোৱা, আৰু আইনখনৰ ভাষা সৰল কৰি তোলা।

3. আয়কৰ আইন, 2025-ত প্ৰৱৰ্তন কৰা প্ৰধান পৰিৱৰ্তনবোৰ কি কি?

3.1 "Tax Year" (কৰ বৰ্ষৰ) ধাৰণাটোৰ পৰিচয়

আয়কৰ আইন, 1961-ত "পূৰ্ব বৰ্ষ" আৰু "মূল্যায়ন বৰ্ষ" শব্দ দুটা ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল, য'ত এটা বছৰৰ (পূৰ্ব বৰ্ষ) আয়ৰ ওপৰত পৰৱৰ্তী বছৰত (মূল্যায়ন বৰ্ষ) কৰ আৰোপ কৰা হৈছিল। এই দুই শব্দযোৰৰ বাবে কৰ দাতাৰ মাজত বিভ্ৰান্তি সৃষ্টি হৈছিল, বিশেষকৈ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পদ্ধতি প্ৰচলনৰ তুলনাত।

এই বিভ্ৰান্তি দূৰ কৰিবলৈ, আয়কৰ আইন, 2025-এ "কৰ বৰ্ষ" বুলি কেৱল এটা শব্দ প্ৰয়োগ কৰিছে, যিয়ে আগৰ দ্বৈত শব্দ (পূৰ্ববৰ্ষ + মূল্যায়ন বৰ্ষ) পৰিৱৰ্তে একক শব্দ ব্যৱহাৰ নিশ্চিত কৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় নীতি-নিয়মৰ সৈতে সঙ্গতিপূৰ্ণ কৰা হয় আৰু ঘৰুৱা আৰু বিদেশী উভয় অংশীদাৰৰ বাবে বুজিবলৈ সহজ হয়।

3.2 চৰ্ত আৰু ব্যাখ্যা আঁতৰোৱা

আয়কৰ আইন, 1961-ত অসংখ্য চৰ্ত আৰু ব্যাখ্যা যোগ হৈ আইনখনৰ গঠন জটিল হৈ পৰিছিল। উদাহৰণস্বৰূপে, Section 10 (23C) ত 20টা চৰ্ত আছিল—তৃতীয় চৰ্ত-ৰ তলত ৭ টা ব্যাখ্যা আৰু দ্বিতীয় ব্যাখ্যাৰ তলত ৪টা চৰ্ত আছিল। আছিল।

গাঁথনিটো সৰল কৰিবলৈ, এই চৰ্ত আৰু ব্যাখ্যাসমূহ আঁতৰাই তাৰ ঠাইত স্বতন্ত্ৰ উপ-ধাৰা (sub-section) ৰূপে পুনৰ গঠন কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত—

- খণ্ড-বিভাজন (fragmentation) কমিল,

- অত্যাধিক বাৰে বাৰে উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা হ্ৰাস হ'ল,
- ধাৰাবোৰ অধিক যুক্তিসংগত, সংগঠিত আৰু ব্যৱহাৰ উপযোগী হ'ল।

প্ৰায় 1200টা চৰ্ত আৰু 900টা ব্যাখ্যা আঁতৰাই তাৰ ঠাইত স্বতন্ত্ৰ উপ-ধাৰা(sub-section) সৃষ্টি কৰা হৈছে।

3.3 টেবুল আৰু সূত্ৰ (Formulas) ৰ ব্যৱহাৰ

সূচী আৰু সূত্ৰৰ ব্যৱহাৰ

কৰ গণনা প্ৰায়ে বিশদ গণনা জড়িত হৈ থাকে, যিবোৰ লিখিত শব্দত পঢ়িবলৈ জটিল আৰু বুজিবলৈ কষ্টকৰ হব পাৰে। এইটো সহজ কৰিবলৈ—

- বিভিন্ন গণনাৰ বাবে সূত্ৰ যোগ কৰা হৈছে।
- তালিকা ব্যৱহাৰ কৰি পালনৰ তাৰিখ, দেয় তাৰিখ,

  টিডিএছৰ হাৰ আদি তথ্য সহজে দেখুওৱা হৈছে।

ইয়াৰ ফলত আইনখন কৰদাতা, পেশাদাৰী আৰু প্ৰশাসকৰ বাবে অধিক সুলভ, ব্যৱহাৰিক আৰু সহজ হৈ পৰিছে।

3.4 আইনী শব্দৰ (Legal Jargon) পৰিৱৰ্তন কৰা

আইনত বহুল ব্যৱহৃত 'তথাপিও' শব্দটো বিধিগত খাৰিজ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। এতিয়া এইটো 'নিৰ্বিশেষে' (মানে—কোনো পৰিস্থিতিৰ পাৰ্থক্য নাথাকিলেও) শব্দৰে সলনি কৰা হৈছে যাতে ভাষাৰ অৰ্থ সহজলভ্য হয়।

3.5 উল্লেখ পদ্ধতি সহজ কৰা

আয়কৰ আইন, 1961-ত উল্লেখ কৰাৰ কাৰ্য্য অধিক জটিল আছিল, যেনে—

"ধাৰা 133ৰ উপ-ধাৰা (1)ৰ দফা (b)-ৰ উপদফা (ii)"

এতিয়া একে কথা সহজকৈ ধাৰাত এনেদৰে লিখা হৈছে—

ধাৰা 133(1)(b)(ii) ইয়াৰ ফলত ইয়াক পঢ়া আৰু অধিক বুজাত অত্যন্ত সহজ হৈছে।

3.6 পদ্ধতিগত বিধৰ নিয়ম লৈ স্থানান্তৰ কৰা

আইনখন যাতে বস্তুনিষ্ঠ আইনৰ ওপৰত কেন্দ্ৰিত হৈ থাকে তাৰ বাবে তুলনামূলকভাৱে সৰু সৰু পদ্ধতিগত বিধানসমূহ নিয়মলৈ স্থানান্তৰ কৰা হৈছে। প্ৰক্ৰিয়াগত বিষয়সমূহ, যিবোৰ সংসদীয় সংশোধনীৰ কঠিনতাৰ প্ৰয়োজন নোহোৱাকৈ অধীনস্থ আইনসমূহৰ বাবে অধিক উপযুক্ত, য'ত সিহঁতক বিকশিত পৰিস্থিতিৰ পৰিৱৰ্তন অনুসৰি সঁহাৰি জনাই ইয়াক অধিক নমনীয় আৰু কাৰ্যকৰী ভাৱে আপডেট কৰিব পাৰি।

তদুপৰি, কৰ আদায়ৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে আয়কৰ আইন, 1961-ৰ দ্বিতীয় অনুসূচিক এতিয়া নিয়মলৈ স্থানান্তৰ কৰা হৈছে, কিয়নো ই কেৱল পদ্ধতিগত ব্যৱস্থাৰ সৈতে জড়িত।

3.7 পুনৰ্গঠন আৰু পুনৰসংগঠন (Restructuring and Reorganisation)

(I) অ-লাভজনক প্ৰতিষ্ঠান (NPOs)

N P O - সম্পৰ্কীয় ধাৰাবোৰ পূৰ্বতে একাধিক অধ্যায়ত সিঁচৰতি হৈ আছিল। সেইবোৰ একত্ৰ কৰি বিধানসমূহক সাতটা উপ-অংশৰে গঠিত "পঞ্জীয়নভুক্ত অলাভজনক সংস্থাসমূহৰ বাবে বিশেষ বিধান" শীৰ্ষক অধ্যায় XVII অংশ B-ত তসংগঠিত কৰা হৈছে।

তদুপৰি—

- ধাৰা 10(23C) আৰু ধাৰা 80G ত ব্যৱহৃত 'অনুমোদিত' শব্দ, আৰু
- ধাৰা 12A / 12AB ত ব্যৱহৃত 'পঞ্জীয়ন' শব্দ

নতুন আইনত একেটা শব্দ 'পঞ্জীয়ন' হিচাপে একত্ৰিত কৰা হৈছে।

(ii) NPOsৰ বাবে উমৈহতীয়া গোট

`1961-ৰ আইনত দাতব্য ন্যাস, ধৰ্মীয় ন্যাস, শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠান, চিকিৎসালয় আদিৰ বাবে পৃথক শব্দ ব্যৱহৃত হৈছিল। নতুন আইনত এই সকলোকে একত্ৰ কৰি পঞ্জীয়নকৃত অ-লাভজনক প্ৰতিষ্ঠান বুলি এটা উঅমৈহতীয়া শব্দ বুলি এটা umbrella term ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত স্পষ্টতা আৰু একত্ৰীকৰণ বৃদ্ধি পাইছে।

(iii) TDS/TCS বিধানসমূহ

১৯৬১ চনৰ আইনত TDS/TCS-সম্পৰ্কীয় ৬৫ টা ধাৰা আছিল। 2025 চনৰ আইনত সেইবোৰ মাত্ৰ 13 টা ধাৰাত একত্ৰিত কৰি সংক্ষিপ্ত কৰা হৈছে।

- ধাৰা 393 ত পৰিশোধকাৰীৰ শ্ৰেণী -'আৱাসী', 'প্ৰৱাসী' আৰু 'যিকোনো ব্যক্তি' অনুসৰি TDS বিধান গাঁথনিগত তালিকাৰ সহায়ত সংগঠিত কৰা হৈছে।
- ধাৰা 392 ধাৰাত বিশেষভাৱে বেতনজনিত (salary) TDS উল্লেখ আছে।
- ধাৰা 394 ত TCS-সম্পৰ্কীয় বিধান আছে।
- TDS ৰ ক্ষেত্ৰত ৰেহাইৰ বৰ্ণনা ধাৰা 393 ৰ উপ-ধাৰা (4) ৰ পৰা (9) ত একত্ৰিত কৰা হৈছে।

এই একত্ৰিকৰণে স্পষ্টতা বৃদ্ধি আৰু পুনৰাবৃত্তি হ্ৰাস কৰিছে।

(iv) Exemption Provisions (ৰেহাইৰ -সম্পৰ্কীয় বিধান)

(v) Salary Provisions

All salary related provisions have been consolidated in one place. Deductions such as gratuity, leave encashment, commutation of pension, compensation on VRS, and retrenchment compensation, found in Section 10 of the Income tax Act, 1961, are now part of the salary head in the Income tax Act, 2025 for easy reference.

4. What is the extent of reduction in sections and word count?

Metric	Income-tax Act, 1961	Income-tax Act, 2025
Chapters	**47**	**23**
Sections	**819**	**536**
Total Word Count (approx.)	5,12,000	2,60,000
Provisos Removed	1,200	—
Explanations Removed (app)	900	—

5. How are existing rights and liabilities protected?

All existing rights and liabilities are fully protected under the Repeals and Savings provisions of Section 536 of the 2025 Act. Additionally, Section 535 provides a mechanism for removal of difficulties, enabling the issuance of directions for smooth implementation of the new Act.

6. Have section numbers changed in the Income-tax Act, 2025?

Yes, the 1961 Act included several series of sections—for example, Sections 115A to 115WM, comprising over 100 sections based on the common base number 115. This led to a complex and sometimes confusing section numbering system.

In contrast, the Income-tax Act, 2025 adopts a more straightforward approach by using standalone section numbers. Each of the 536 sections has a unique, independent number, eliminating the need for extended series and enhancing clarity and ease of reference.

7. Have the powers of the Assessing Officer been expanded?

No. The powers of the Assessing Officer remain unchanged. The 2025 Act focuses solely on simplification, legal certainty, and procedural clarity. Where changes exist, they are clarificatory and do not expand authority.

8. Was international experience considered?

Yes. Tax laws of countries like the United Kingdom, New Zealand, United States, and Australia were studied. While these countries achieved simplification through plain language, their tax codes also became significantly lengthier. The Indian approach balances simplicity and brevity, learning from both their successes and pitfalls.

9. Is a mapping of old and new sections available?

Yes. A reference table mapping the provisions of the Income-tax Act, 1961 with the corresponding provisions in the Income-tax Act, 2025 has been made available on the official website: www.incometaxindia.gov.in. This table is intended to assist taxpayers, professionals, and administrators in identifying the equivalent provisions under the new law.

10. What is the effective date of the Income-tax Act, 2025?

The Income-tax Act, 2025 will come into effect on 1st April 2026. However, the Income-tax Act, 1961 will continue to apply to any proceedings (including notices, assessments, reassessments, rectifications, penalties, references, revisions, and appeals) relating to tax years prior to 1st April 2026.

The Income-tax Act, 2025 will be applicable from the Tax Year 2026–27, while the Income-tax Act, 1961 will remain applicable for the Tax Year 2025–26 and earlier.

11. Will the Income-tax Rules and Forms also be simplified?

Yes. The rules and forms are currently undergoing a comprehensive simplification process. By the time the Income-tax Act, 2025 comes into force on 1st April 2026, the newly simplified rules and revised forms will also be implemented, ensuring consistency and ease of compliance across the direct tax administration.

12. QR Code of "Samvaad" session :

For the benefit of the Stakeholders, the QR code of the link to the "Samvaad" session with the officer involved in drafting of the Income Tax Act, 2025 is given hereunder :

QR Code of
Samvad Session
on Form 134 and 135

March, 2026

Directorate of Income Tax
(Public Relations, Publications & Publicity)
6th Floor, Mayur Bhawan, Connaught Circus, New Delhi - 110001
@incometaxindiaofficial @incometaxindia.official @Income Tax India
@IncomeTaxIndia @Income Tax India Official

Disclaimer: This brochure should not be construed as an exhaustive statement of the law.
For details, reference should always be made to the relevant provisions in the Acts and the Rules

www.incometaxindia.gov.in

INCOME TAX DEPARTMENT

Income Tax Department

Central Board of Direct Taxes

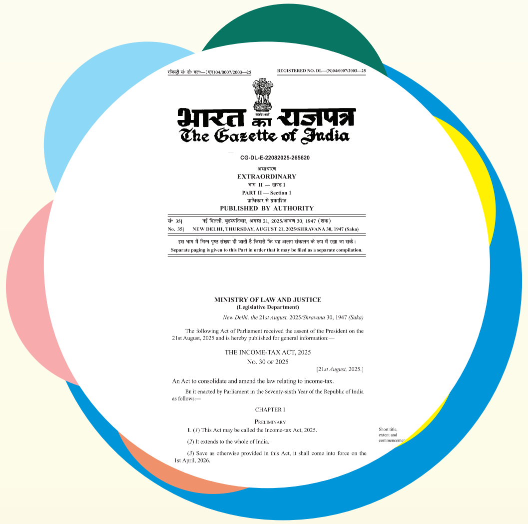

SALIENT FEATURES OF NEW INCOME TAX ACT, 2025

SCAN
DOWNLOAD
SMILE

1. Why was the Income-tax Act, 2025 introduced?

The Income-tax Act, 1961, which came into effect on 1st April 1962, originally comprised 298 sections. Over the past six decades, it has undergone frequent and extensive amendments through successive Finance Acts and 19 specific Taxation Laws (Amendment) Bills. As a result, the Act expanded to 819 sections, along with numerous provisos and explanations.

The language of the Income-tax Act, 1961 became increasingly complex and laden with legal jargon, understandable only to legal professionals, judges, and chartered accountants. Several outdated provisions were retained, making the Act bulky and difficult to navigate. The accumulation of amendments, overlapping provisions, and redundancies further complicated the structure.

To make the income-tax law more concise and easy to understand, the Hon'ble Finance Minister announced a comprehensive review of the Income-tax Act, 1961 during the Budget Speech on 23rd July 2024, with a target to complete the exercise within six months. The aim was to provide greater tax certainty, reduce disputes and litigation, and simplify the law. Accordingly, the process of drafting the new Income-tax Act, 2025 commenced.

2. Have any policy changes been introduced in the Income-tax Act, 2025?

No major policy changes have been made in the Income-tax Act, 2025. Significant policy reforms and tax rate rationalizations were already undertaken over the past decade, necessitating continuity in the new legislation.

The Income-tax Act, 1961 saw major reforms such as Transfer Pricing Regulations, Advance Pricing Agreements (APA), General Anti-Avoidance Rules (GAAR), Place of Effective Management (POEM), faceless assessments, and faceless appeals. Various incentive provisions were also included to promote key sectors such as Section 80HHC for exports, Section 80IA for infrastructure, Sections 10A, 10AA, and 80HHE for software exports, and Section 80IAC for start-ups.

The objective of the simplification exercise was not to introduce new policy changes, but to declutter, consolidate, and streamline the existing provisions, and to simplify the language of the law.

3. What are the major changes introduced in the Income-tax Act, 2025?

3.1 Introduction of the 'Tax Year' Concept

The Income-tax Act, 1961 used the terms **Previous Year** and **Assessment Year,** where the income of a particular year (Previous Year) was taxed in the following year (Assessment Year). This created confusion for taxpayers, especially when compared with international practices.

To eliminate this ambiguity, the Income-tax Act, 2025 introduces a **single unit of taxation called the 'Tax Year',** replacing the dual terminology. This aligns the Indian tax system with international norms and simplifies understanding for both domestic and foreign stakeholders.

3.2 Removal of Provisos and Explanations

The Income-tax Act, 1961 was cluttered with numerous provisos and explanations, complicating interpretation. For example, Section 10(23C) contained 20 provisos, with seven explanations under the third proviso and eight provisos under the second explanation.

To simplify the structure, these provisos and explanations have been replaced with sub-sections. This reduces fragmentation, eliminates excessive cross-referencing, and makes the provisions logically structured, easier to read, and user-friendly. Around 1,200 provisos and 900 explanations have been removed and replaced by sub-sections, clauses etc.

3.3 Use of Tables and Formulas

Tax computation often involves detailed calculations that, when expressed in text, become verbose and open to misinterpretation. To simplify this:

- **Formulas** have been introduced for various computations.
- **Tables** have been used to present compliance dates, due dates, TDS rates, and other data for easier reference.

This makes the law more accessible and practical for taxpayers, professionals, and administrators.

3.4 Replacement of Legal Jargon

The commonly used legal term **'notwithstanding',** which served as a statutory override, has been replaced with the simpler term **'irrespective of'** without changing the interpretative meaning.

3.5 Simplified Referencing Method

The Income tax Act, 1961 uses references like "sub-clause (ii) of clause (b) of sub-section (1) of section 133." This has now been simplified to section 133(1)(b)(ii), making it more direct and readable.

3.6 Procedural Provisions Shifted to Rules

Relatively minor procedural provisions have been shifted to the Rules to ensure that the Act remains focused on substantive law. Procedural matters, which do not warrant the rigidity of parliamentary amendments, are better suited to subordinate legislation, where they can be updated more flexibly and efficiently in response to evolving circumstances.

Further, the Second Schedule of the Income-tax Act, 1961 dealing with the procedure for recovery of tax has now been moved to the Rules, as it pertains solely to procedural mechanisms.

3.7 Restructuring and Reorganisation

(i) Non-Profit Organisations (NPOs)

Provisions relating to NPOs, previously scattered across multiple chapters, have been consolidated into Part B of Chapter XVII titled "Special Provisions for Registered Non-Profit Organisations", consisting of seven sub-parts.

Also, terminology like **'approval'** used in Sections 10(23C) and 80G and **'registration'** used in Sections 12AA/12AB of the Income tax Act,1961 has been unified under the term **'registration'** in the new Act.

(ii) Umbrella Term for NPOs

Terms such as charitable trust, religious trust, educational institution, hospital, etc., used in the 1961 Act, have been replaced with a single umbrella term **Registered Non-Profit Organisation** to ensure clarity and consistency.

(iii) TDS/TCS Provisions

The 1961 Act has 65 sections related to TDS/TCS. These have now been consolidated into 13 sections in the 2025 Act.

- Section 393 organizes TDS provisions by payee categories namely 'residents', 'non-residents', and 'any person' using structured tables.
- Section 392 specifically deals with salary TDS.
- Section 394 covers TCS.
- Exemptions from TDS are consolidated under sub-sections (4) to (9) of Section 393.

This consolidation enhances clarity and reduces duplication.

(iv) Exemption Provisions

Section 10 of the 1961 Act, dealing with exemptions, had become highly complex with nearly 140 clauses, 90 explanations, and 134 provisos. In the 2025 Act, exemption-related provisions have been restructured into six separate schedules for clarity.

Relevant exemptions are now included under their respective heads—e.g., salary-related exemptions are part of the salary provisions, and the trust related exemption provisions are included in the NPO provisions.